

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз Пр 37/2022
30.08.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у прекршајном поступку према мал. сада пунолетном АА, због прекршаја из члана 331. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца ПТЗ. бр. 586/22 од 16.08.2022. године, поднетом против правноснажног решења Прекршајног суда у Пожеги 4 Прм. бр. 45/20 од 18.02.2022. године и правноснажне пресуде Прекршајног апелационог суда у Београду, Одељење у Крагујевцу I-114 Пржм. бр. 72/22 од 19.04.2022. године, у седници већа одржаној 30.08.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца ПТЗ. бр. 586/22 од 16.08.2022. године, па **СЕ УКИДАЈУ** правноснажно решење Прекршајног суда у Пожеги 4 Прм. бр. 45/20 од 18.02.2022. године и правноснажна пресуда Прекршајног апелационог суда у Београду, Одељење у Крагујевцу I-114 Пржм. бр. 72/22 од 19.04.2022. године и предмет **ВРАЋА** Прекршајном суду у Пожеги на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Прекршајног суда у Пожеги 4 Прм. бр. 45/20 од 18.02.2022. године, малолетни сада пунолетни АА оглашен је одговорним због прекршаја из члана 331. став 1. тачка 47. , члана 331. став 1. тачка 90б, члана 331. став 1. тачка 51., члана 334. став 1. тачка 44., члана 332а став 1. тачка 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, за које је након утврђивања појединачних казни, казних поена и заштитне мере осуђен на јединствену новчану казну у износу од 73.000,00 динара коју је обавезан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а у супротном неплаћена новчана казна наплатиће се на имовини малолетника или имовини његовог родитеља у смислу члана 41. став 7. Закона о прекршајима, и изречено му је 12 (дванаест) казних поена, као и јединствена заштитна мера забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 6 месеци. Истим решењем, окривљени је обавезан да на име трошкова прекршајног поступка плати на име паушала износ од 20.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности решења под претњом принудног извршења.

Пресудом Прекршајног апелационог суда у Београду, Одељење у Крагујевцу I-114 Пржм. бр. 72/22 од 19.04.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца малолетног АА и решење Прекршајног суда у Пожеги 4 Прм. бр. 45/20 од 18.02.2022. године је потврђено.

Против наведених правноснажних одлука захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац ПТЗ. бр. 586/22 од 16.08.2022. године, због битне повреде одредаба прекршајног поступка, у смислу члана 264. став 2. тачка 4. у вези члана 83. став 1, члана 291. став 2, члана 293. и члана 93. став 1. Закона о прекршајима, у вези члана 40. став 2. и 4, члана 54. став 1, члана 74. и 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане одлуке укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

На седници већа о којој је у смислу члана 286. став 2. Закона о прекршајима, обавестио Републичког јавног тужиоца, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Основано се поднетим захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да су побијане одлуке донете уз битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4. Закона о прекршајима, у вези члана 83. став 1, члана 291. став 2, члана 293. и члана 93. став 1. Закона о прекршајима, у вези члана 40. став 2. и 4, члана 54. став 1, члана 74. и 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, а што је било од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Из списка предмета произилази да је малолетни сада пунолетни АА, рођен ...2003. године, учинио прекршаје из члана 331. став 1. тачка 47, члана 331. став 1. тачка 90б, члана 331. став 1. тачка 51, члана 334. став 1. тачка 44. и члана 332а став 1. тачка 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима дана 15.10.2020. године, дакле као старији малолетник, а да је суд дана 24.11.2020. године саслушао окривљеног у присуству мајке, али при том није искључио јавност, нити је позвао представника Центра за социјални рад. Осим тога, дана 01.06.2021. године, приликом суочења са полицијским службеницима ББ и ВВ родитељ окривљеног није присуствовао, позив малолетном окривљеном за саслушање пред судом 23.11.2021. године упућен је директно окривљеном, а не преко родитеља, није позван представник Центра за социјални рад, док је 23.11.2021. године окривљени саслушан у присуству браниоца, али без присуства родитеља и представника Центра за социјални рад и без искључења јавности. Такође, суд је као доказ прибавио извештај ... школе Пожега број .. од 04.02.2021. године, а да исти, иако терети окривљеног, није достављен окривљеном и његовом браниоцу на изјашњавање.

Чланом 83. став 1. Закона о прекршајима прописано је да ће се ако је малолетни учинилац прекршаја пре или у току прекршајног поступка постао пунолетан, примењивати одредбе о малолетницима, осим одредаба о васпитним мерама.

Чланом 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано је да када се суди малолетнику увек ће се искључити јавност.

Чланом 300. Закона о прекршајима предвиђено да је да ће се у поступку према малолетнику увек искључити јавност.

Чланом 291. став 2. Закона о прекршајима прописано је да ако другачије није прописано овим законом, у прекршајном поступку према малолетнику сходно ће се примењивати одредбе Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Чланом 293. став 1. и 2. Закона о прекршајима прописано је да се малолетник позива преко родитеља, односно законског заступника, а ако се малолетник не позива преко њих, да ће их суд који води прекршајни поступак обавестити о покретању поступка.

Чланом 54. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано је да се малолетник позива преко родитеља, односно законског заступника, осим ако то није могуће због потребе хитног поступања или других околности.

Чланом 74. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано је да ће се поред лица наведених у члану 285. Законика о кривичном поступку, на главни претрес позвати родитељи малолетника, усвојилац, односно старалац и орган старатељства.

Чланом 93. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се пре доношења одлуке, окривљеном мора дати могућност да се изјасни о чињеницама и доказима који га терете и да изнесе све чињенице и доказе који му иду у корист, осим у случајевима предвиђеним законом.

У конкретном случају ради се о прекршајном поступку који је вођен према лицу које је у време када су прекршаји, који су предмет овог поступка, учињени, био старије малолетно лице, за које постоји претпоставка да не може у потпуности да се стара о својим правима и интересима због узраста, у ком поступку јавност, а у циљу претежнијег интереса малолетника, није била искључена, што произилази из списка предмета. Самим тим што је обавеза искључења јавности у поступку према малолетнику предвиђена Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (члан 75.), тако и Законом о прекршајима (члан 300.), Врховни касациони суд налази да се основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца истиче битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4. у вези са чланом 291. и члана 300. Закона о прекршајима и члана 75. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Такође, основано се поднетим захтевом за заштиту законитости указује да је суд супротно одредбама члана 293. став 1. и 2. Закона о прекршајима и члана 54. став 1. и

члана 74. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица саслушао окривљеног дана 24.11.2020. године којом приликом није позван представник Центра за социјални рад, дана 01.06.2021. године када родитељ окривљеног није присуствовао приликом суочења са полицијским службеницима ББ и ВВ, као и да је позив малолетном окривљеном за саслушање пред судом 23.11.2021. године упућен директно, а не преко родитеља и није позван представник Центра за социјални рад, којом приликом је окривљени саслушан у присуству браниоца, али без присуства родитеља и представника Центра за социјални рад.

Осим тога, суд је учинио и повреду одредбе члана 93. став 1. Закона о прекршајима будући да доказ који је прибавио, а који терети окривљеног, није достављен окривљеном и његовом браниоцу на изјашњење, те окривљеном није била дата могућност да се изјасни о доказу који га терети, на шта је суд био обавезан сходно наведеној одредби.

Такође, суд је окривљеном уз новчану казну и казнене поене изрекао и меру безбедности прописану за пунолетна лица, те учинио повреду одредбе члана 9. став 3 и 4. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица с обзиром на то да је одредбом 40. став 2. и 4. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано да се пунолетном лицу које је кривично дело учинило као малолетник, а у време суђења није навршило 21 годину, може изрећи одговарајућа васпитна мера, а из разлога предвиђених у члану 28. казна малолетничког затвора, док је изрицање мере безбедности могуће само у складу и под условима предвиђеним Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и укинуо побијане одлуке, те предмет вратио Прекршајном суду у Пожеги на поновно одлучивање, како би у законито спроведеном поступку у смислу напред изнетих примедби и упутстава донео на закону засновану одлуку.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је на основу члана 286. став 1. и 287. став 4. Закона о прекршајима одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**